

T.C. İSTANBUL AREL ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK MİMARLIK FAKÜLTESİ - MİMARLIK BÖLÜMÜ
MİMARİ TASARIM DERSLERİ UYGULAMA ESASLARI YÖNERGESİ

Amaç:

Madde 1: Bu yönergenin amacı İstanbul Arel Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü ders planında yer alan Mimari Tasarım derslerinin uygulama ve değerlendirme esaslarını belirlemektir.

Kapsam

Madde 2: 6MIMMAU101 Temel Tasarım, 6MIMMAU102 Mimari Tasarıma Giriş, 6MIMMAU201 Mimari Tasarım-I, 6MIMMAU202 Mimari Tasarım-II, 6MIMMAU301 Mimari Tasarım-III, 6MIMMAU1302 Mimari Tasarım-IV, 6MIMMAU401 Mimari Tasarım-V dersleri ile 6MIMMAU498 Bitirme Projesi derslerinden oluşur.

6MIMMAU498 Bitirme Projesi dersi için “**Mimarlık Bölümü Bitirme Projesi Yönergesi**”nde yer almayan hususlar bakımından ilgili yönergedeki hükümler geçerlidir.

Uygulama Biçimi:

Madde 3: İstanbul Arel Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümünde 4 yıllık lisans eğitimi süresince toplam 8 adet "Mimari Tasarım" dersi verilmektedir. Bu derslerden sonuncusu "Bitirme Projesi"dir. Mimari tasarım dersleri “Grup dersi” olarak yapılmakta olup; birden fazla öğretim üyesi ve elemanı tarafından yürütülür.

Mimari Tasarım Derslerinin Amacı:

Madde 4: Mimari Tasarım derslerinin amacı her yarıyıl sonunda öğrencilere tanımlanan ve seviyesi belirlenen tasarım yapma bilgi ve becerisini kazandırmaktır. Bu amaca yönelik olarak seçilen konuyla ilgili tasarımlar yapılır, dönem sonunda çizimi ve maketi yapılarak sunulur. Mimari tasarım derslerinde yapılan projelere o yarıyıla kadar ve o yarıyılıda görülen diğer tüm derslerde edilen bilgi ve becerilerin kullanılması/ yansıtılması esastır. Bu bağlamda basitten çok yönlü ve karmaşık olana doğru mimarlıkla ilgili sorunlar yapılan tasarımlar yoluyla irdelenmektedir.

Mimari Tasarım Derslerinin Alınması ve Uygulama Usulleri:

Madde 5: Mimari Tasarım dersleri birbirinin devamı niteliğinde olduğu için ön koşullu derslerdir. Dolayısıyla öğrencilerin, ders almaya hak kazanması için önkoşulları yerine getirmesi gerekmektedir. Temel Tasarım, Mimari Tasarıma Giriş Mimari Tasarım I, II, III, IV, V derslerinin herhangi birinden başarısız olan öğrenci devam eden dönemde aynı dersi tekrarlamak durumunda olup bir sonraki Mimari Tasarım dersini alamaz. Bu bağlamda Mimari Tasarım derslerinin tümü her yarıyıl açılır.

Mimari Tasarım Dersleri Yürütücülerinin ve Ders Gruplarının Belirlenmesi:

Madde 6: Her yarıyıl başında Mimari Tasarım derslerini alacak öğrenci sayıları ve dersleri yürütecek öğretim elemanlarının sayıları, ders grupları ve gruplarda yer alacak öğrenciler belirlenir. Derslerin yürütücülerinin belirlenmesinde, öncelikle bölümdeki kadrolu öğretim üyesi ve öğretim görevlilerinden yararlanılacaktır. Bununla birlikte, derslerin içeriklerinin zenginleştirilebilmesi ve öğrencilere farklı görüş ve deneyimlerin aktarılabilmesi amacıyla Fakültenin diğer bölümlerinden ilgili öğretim elemanları ile diğer üniversitelerin mimarlık bölümlerinin öğretim elemanları ve/veya uzmanlık alanındaki çalışma ve eserleriyle tanınmış mimarlardan tasarım derslerinde öğretim görevlisi olarak yararlanılacaktır. Tasarım derslerinin yürütücülerinden biri proje koordinatörü olarak belirlenir. Öğrencinin tasarım çalışması yapacağı grup ve öğretim elemanı bölüm başkanlığının denetiminde belirlenir.

Mimari Tasarım Derslerinin Sınavları:

Değerlendirme Kriterleri:

Madde 7: Mimari proje değerlendirmesi aşağıdaki temel kriterlere göre yapılır:

- Konsept/Kurgu,
- Fonksiyonel çözümler (Konsepti/kurguyu destekleyen fonksiyonel çözümler),
- Yapısal çözümler (Konsepti/kurguyu destekleyen konstrüksiyon ve strüktür çözümleri),
- Mimari anlatım (Çizimlerde teknik resim kurallarına uygunluk, pafta düzeni ve grafik sunumu, maket tekniği, maket ve çizimlerin tasarımı ifade etme düzeyi vb.)

Değerlendirmede jüri tarafından yapılması durumunda jüri üyelerinin notlarının aritmetik ortalaması alındıktan sonra, öğrencinin projesinin gelişimindeki tüm aşamaları takip eden proje grup yürütücüsünün de öğrenci hakkındaki durum değerlendirmesi dikkate alınır. Ardından tüm jüri üyelerinin verdiği notlar ve hesaplamaları içeren tutanak, jüri çalışmaları sonunda Bölüm Başkanlığı'na teslim edilir.

Ara Sınavlar:

Madde 8: Mimari Tasarım Derslerinin ara sınavları her yarıyıl en az 1 (bir) ara sınav olmak üzere “Eskiz Sınavı” ve/veya “Jüri Ön Değerlendirmesi” şeklinde yapılır. Her yarıyıl başında ders yürütücülerinin ortak kararıyla Mimari Tasarım derslerinin ara sınav sayısı, not ağırlıkları ve nasıl uygulanacağı belirlenerek Bölüm Başkanlığına bildirilir. Ara sınavlara girmek zorunludur. Sınava katılmayanların mazeretleri bölüm kurulunda değerlendirmeye alınarak mazeret sınav hakkı verilebilir.

Madde 9: “Eskiz Sınavı” öğrencinin mimari tasarım düzeyine uygun olarak hazırlanan bir konunun sınav süresince çözümünü içeren bir sınavdır. Eskiz sınavı, öğrenciye eğitimi süresince katıldığı tüm disiplinlerde edindiği bilgi birikimini değerlendirme, kullanma bilinç ve yetisini ölçmeye yöneliktir. Bu birikime dayalı olarak, eskizler öğrenciye tasarlama süreci içinde araştırma ve bunları değerlendirme, sonuca ulaşabilecek olanını seçme yollarını ve bununla ilgili gerekli yeteneği kazanılıp kazanılmadığını sınar. Eskiz konusu ve istenen çizimler vb. sunumlar ders yürütücü/yürütücüleri tarafından belirlenerek değerlendirilir.

Madde 10: “Jüri Ön Değerlendirmesi” öğrencinin o güne kadar yaptığı tasarımlarının ilgili tasarım dersi yürütücülerinden oluşan bir jüri tarafından değerlendirmesidir. Dersin tek yürütücüsünün bulunması halinde yürütücünün değerlendirmesi jüri değerlendirilmesi yerine geçer. Gerekli görüldüğü durumda ilgili diğer disiplinlerden ve/veya diğer üniversitelerin Mimarlık bölümlerinden öğretim elemanları ve/veya uzmanlık alanındaki çalışma ve eserleriyle tanınmış mimarlar ile alan uzmanları jüride görevlendirilebilir. Jüri esasına dayanan sınav herkese açık ve sözlü savunma şeklinde olur. Savunma süresi 20 dakikayı geçemez. Sınavda öğrenci jüri üyeleri tarafından kendisine yöneltilen soruları yanıtlar.

Yarıyıl Sonu Tasarım Çalışmalarının Teslim Koşulları:

Madde 11: Mimari Tasarım derslerine ait çalışmalar (çizim, maket vb.) Bölüm Başkanlığı tarafından ilan edilen tarih, yer ve saatte görevli öğretim elemanları tarafından imza karşılığında teslim alınır. Görevli olmayan öğretim elemanlarına yapılan teslimler geçersizdir. Teslim süresi Bölüm Kurulu kararı dışında hiçbir şekilde uzatılamaz. Mimari Tasarım dersleri kapsamında yapılan tasarım çalışmalarına ilişkin sunumlar tasarım dersi yürütücüleri tarafından belirlenmek suretiyle el ile yapılmış ve/veya bilgisayar ortamında yapılmış mimari çizimler şeklinde olabilir. Sunumların maketlerle desteklenmesi istenebilir. İstenen

dokümanlar çizim paftaları halinde teslim edilmekle birlikte, elle çizilmiş tasarım çalışmaları ve maketler fotoğraflanarak CD ortamında, bilgisayar çizimlerinin de yine CD ortamında ayrıca teslim edilmesi yarıyıl sonu çalışmalarının arşivlenme kolaylığı açısından gerekli görülebilir. Bu çalışmaların bölüm tarafından saklanma süresi 2 yıldır.

Yarıyıl Sonu Sınavları:

Madde 12: Derslerin yarıyıl sonu sınavları öğrencinin, ilan edilmiş olan proje teslim tarihi, yeri ve saatinde tasarım konusunun ders yürütücüleri tarafından istenen şekil ve nitelikte teslim edilmesi ile başlar. Önceden ilan edilen tarih, gün ve saat dışında hiçbir şekilde teslim yapılamaz, bu konuda hiçbir mazeret kabul edilmez. Tasarım çalışmasını teslim etmeyen öğrenci sınavın diğer kısımlarına devam edemez. Yarıyıl sonu sınavı ders yürütücülerinden oluşan bir jüri tarafından yapılır. Dersin tek yürütücüsünün bulunması halinde bunun değerlendirmesi jüri değerlendirilmesi yerine geçer. Gerekli görüldüğü durumda ilgili diğer disiplinlerden ve/veya diğer üniversitelerin mimarlık bölümlerinden öğretim elemanları ve/veya uzmanlık alanındaki çalışma ve eserleriyle tanınmış mimarlar ve alan uzmanları jüride görevlendirilebilir. Jüri esasına dayanan sınav herkese açık sözlü savunma şeklinde olur. Savunma süresi, 20 dakikayı geçemez. Sınavda öğrenci jüri üyeleri tarafından kendisine yöneltilen soruları yanıtlar. Tüm jüri üyelerinin verdiği notlar ve hesaplamaları içeren tutanaklar, ders yürütücülerinin değerlendirme çalışmaları Bölüm Başkanlığına teslim edilir. Derslerin karakteri süreklilik içinde bir zamana dayanan süreç gerektirmesi nedeniyle bütünleme sınavı, ek ders sınavı vb. sınav hakkı yoktur. Yılsonu sınavları için bölüm başkanlığı tarafından kabul edilecek haller dışında mazeret hakkı tanınmaz.

İtiraz:

Madde 13: Öğrenci değerlendirme sonuçlarına itiraz etmesi durumunda İstanbul Arel Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin 31. Maddesi geçerlidir.

Devam Koşulları:

Madde 15: Mimari Tasarım derslerinde aranan devam koşulu İstanbul Arel Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği gereği %80'dir. Öğrenci bir Mimari Tasarım dersinden başarısız olduğu takdirde bir sonraki dönem dersi tekrar etmek ve devam koşulunu yeniden yerine getirmek zorundadır.

Başarı Notu:

Madde 16: Öğrencinin Mimari Tasarım dersi başarı notunun DD veya DC olması durumunda, dersi başarmış kabul edilebilmesi için tek koşul dersin alındığı yarıyıldaki derslerinin YNO'sunun en az 2.00 olması gerekir. Bu şart yerine getirilmediği takdirde DD ve DC notunu almış olan öğrenciler bu dersten başarısız sayılır ve takip eden dönemde kalmış olduğu mimari tasarım dersini yeniden almak zorundadır, bir sonraki mimari tasarım dersini alamaz. Bu yönergede hüküm bulunmayan durumlarda İstanbul Arel Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nde belirtilen koşullar geçerlidir.

Sergileme ve Yayın Hakkı:

Madde 17: Öğrenci çalışmalarından bazıları Bölüm tarafından gerekli görülürse sergilenebilir ve/veya mimarlık alanındaki yayınlarda yayınlanabilir. Bölüm tarafından uygun görülenler dışında kalan çalışmalar ilan edilen tarihte sahiplerine iade edilir. Teslim almaya gelmeyenlerin iade hakkı ortadan kalkar. Öğrenci çalışmaları Bölüm Başkanlığı'nın yazılı onayı olmadan kısmen ya da tamamen hiçbir şekilde kullanılamaz.

Çeşitli Hükümler:

Madde 18: İstanbul Arel Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin 28. maddesinde belirtilen koşullar Mimari Tasarım dersleri ile Bitirme Projesi için geçerli değildir. Bu dersler için ek sınav veya tek ders sınavı hakkı elde etmek için derse kayıt yaptırmaları, devam etmeleri ve ara sınav/sınavlara girmeleri zorunludur.

Madde 19: Bu yönergede hüküm bulunmayan durumlarda İstanbul Arel Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ve/veya Bölüm ve Fakülte Kurullarınca alınacak ilke kararları uygulanır.

Yürürlük:

Madde 20: Bu yönerge, İstanbul Arel Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer ve 2013-2014 öğretim yılında Mimarlık Bölümü'ne giren ve bu yıldan sonra girecek öğrenciler için geçerlidir.

Yürütme:

Madde 21: Bu Yönerge hükümlerini İstanbul Arel Üniversitesi Rektörü yürütür.